Καὶ νά σου, πρὶν ξεφοβηθῆ, μὴ γελαστῆ ὁ καλός της
Ἔρχεται ἡ Θίσβη κ' ἡ ματιά κι ὁ νοῦς της τὸν ἐζήτα.
Δὲ βλέπει τὴν ὥρα νὰ πῆ τί τρόμο εἶχε περάσει.
Ἄμα τὸν τόπο ἐξάνοιξε καὶ τὸ βρεμένο δέντρο,
Τὴν κάμνει δίγνωμη ὁ καρπός· διστάζει ἂν εἶν' ἐκεῖνο.
Σὰν ἀπορεῖ, κορμὶ κοιτᾷ στὸ ματωμένο χῶμα
Νὰ λαχταρᾷ, τὸ πόδι της πισωπατεῖ καὶ μὲ ὄψι
Ἀπὸ πυξάρι πιὸ χλωμή, φρίσσει κιάνατριχιάζει
Σὰ θάλασσα, ποῦ ἀπὸ ψιλὸν ἀγέρι ριπιδιάζει.
Μόνο καθὼς ἐγνώρισε σὲ λίγο τὸν καλό της,
Κτυπάει τὰ χεροπάλαμα, ποῦ δὲν ἦταν τοῦ χτύπου.
Τριχομαδιέται, ἀγκάλιασε τὸ ποθεινὸ κορμί του
Καὶ τὴν πληγή του ἐγέμισε κλάματα, — δάκρυ [μ' αἷμα, —
Κ' ἐνῷ στὴν κρύαν ὄψι του θερμὰ φιλιὰ κολλοῦσε,
«Πύρραμε (κράζει) συφορὰ ποιὰ σ' ἄρπαξε ὁπὸ μένα;
Πύρραμε, μίλει, σὲ καλεῖ ἡ ἀκριβή σου ἡ Θίσβη.
Ἔλ' ἄκουσε, τὴν κεφαλὴ σήκωσε τὴν πεσμένη!»
Στῆς Θίσβης τὄνομ' ἄνοιξε τὰ βαρετά του μάτια
Ὁ Πύρραμος καὶ κάμμυσε, καθὼς τὴν εἶδε, πάλι.
Ἐκείνη ἅμα τὸ ροῦχο της ἐγνώρισε καὶ δίχως
Σπαθὶ εἶδε τὸ θηκάρι του, «Τὸ χέρι σου, κεημένε,
Κ' ἡ ἀγάπη σου (εἶπε) σ' ἔχασε· κ' ἐγὼ μαζὶ ὅμως ἔχω
Γιερὸ καὶ χέρι κ' ἔρωτα· νὰ σκοτωθῶ μὲ φτάνουν!
Μαζί σου θἄρθω μὲς στὴ γῆ καὶ τῆς θανῆς σου θἄμαι
Κ' αἰτία καὶ συντρόφισσα· καὶ σύ, ποὺ νὰ μ' ἀφήσης
Νεκρὸς ἐμπόρειες μοναχά, ἂς μὴ μπορέσης πάλι!
Ὅμως αὐτὴν ἀκοῦστ' ἐδῶ τὴ χάρι καὶ τῶ δυό μας.
Καὶ τοῦ Πυρράμου ἐσεῖς γονιοὶ καὶ σεῖς γονιοί μου [ἐμένα,
Τὰ δυό, ποῦ ὁ Ἔρως ἔσμιξε κ' ἡ στερνή τους ὥρα,
Μὲς σ' ἕναν τάφο βάλτε τα καὶ μὴν τοὺς τἀρνηθῆτε.
Καὶ σύ ποῦ μὲ τοὺς κλώνους σου, συκαμινιά, θλιμμένο
Σκέπεις ἐνὸς τώρα κορμὶ κ' ὕστερα δυὸ θὰ σκέπης,
Φύλαξε αὐτοῦ τοῦ σκοτωμοῦ σημάδι κ' ἔχε μαύρους,
Πένθιμους ἔχε τοὺς καρπούς, διπλοῦ θανάτου μνήμην!»
Εἶπε κι ἀμέσως ὄρθωσε κατάστηθα τὸ ξίφος
Κ' ἔπεσε ἡ Θίσβη ἐπάνω του, ζεστοῦ κ'αἱματωμένου.
Μόνο κ' οἱ ἅγιοι κ' οἱ γονιοὶ ἀκοῦσαν τὴν εὐκή της.
Τί καὶ τὸ χρῶμα τοῦ καρποῦ μαυρίζει ὡς ὡριμάση
Καὶ τῆς πυρᾶς τὰ λείψανα σ' ἕνα κοιμοῦνται μνῆμα.

ΣΙΜΟΣ ΜΕΝΑΡΑΟΣ

— Λάθος ἀπὸ τὰ φοβερὰ κι αὐτό. Περίμενα νἄρθῃ τὸ τραῖνο καὶ τὸ φῶς εἶταν πολὺ λίγο στὸ σταθμό. Ἤρθε τέλος, κι ἀπό 'να βαγόνι βγαίνει μιὰ κομψὴ κυρία, κι ἀφοῦ κοίταξε μιὰ ἕνα γύρο, νά σου την ἴσια σὲ μένα. «Ὦ, τὸν Πάνο!» φώναξε, «ὦ, τὸν ἀγαπημένο μου γέρο-Πάνο!» καὶ λέγοντας ἔτσι μὲ φίλησε· ὕστερα κοίταξε πάλι καὶ τρομασμένη φώναξε: «Ἀ, τί ἄσκημο λάθος ποῦκανα!» Τῆς ἀποκρίθηκα: «Συγνώμη, ὄμορφη κυρία, ποῦ δὲν εἶμαι ὁ Πάνος σου· ὅσο γιὰ τὸ φίλημα ποῦδωκες, τὸ γυρίζω πίσω ἀμέσως». Ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴ νύχτα πολλὲς φορὲς ξαναπῆγα σ' αὐτὸ τὸ σκοτεινὸ σταθμό, μὰ μιὰ φορὰ μονάχα στὴ ζωή του ἀπαντάει κανεὶς τέτια πράματα.

„ΑΤΕΛΕΙΩΤΗ ΑΓΑΠΗ"

Καὶ μ' ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ κοιττάζοντάς με κατάματα μοῦπε:

— «Ὀρκίσου σ' ὅ,τι πιὸ ἱερὸ ἔχεις, πῶς δὲ θὰ τὸ πῆς κανενός!»

Καὶ γὼ τὸ ξευτέλισμα, καὶ γὼ τὸ κουρέλλι μιᾶς ψεύτρας παλιᾶς ἀγάπης, ἐγώ, ποὔχω γνωρίσει τὲς πλάνες καὶ τὲς πικραπάτες τῆς ζωῆς, μπρὸς στὸ ἀγνό της βλέμμα κεῖνο, μπρὸς στὸν παρακαλεσματικὸ τόνο τῆς γλυκειᾶς της φωνῆς, ἐταπεινώθηκ' ἀκόμα περσότερο καὶ μὲ μισόσβυστη φωνή, σὰ νὰ μιλοῦσα μπροστὰ στῆς Παναγιᾶς τὸ κόνισμα — «Ναί, τῆς εἶπα, σοῦ ὁρκίζουμαι σὲ μιὰ καινούρια, μὰ καὶ πεθαμένη μου ἀγάπη». Ὄχι, δὲ μὲ ρώτησε γιὰ τὴν ἀγάπη μου ἐκείνη — τί τὴν ἔμελε; — μὰ μοῦ μίλησε γιὰ τὴν δική της, ποῦ γὼ τὴν εἶχα νοιώσῃ, προτοῦ ἴσως τὴ νοιώσουν καλὰ οἱ δυό τους. Στὸ τρεμούλιασμα τῆς φωνῆς των, ὅταν μαζὶ μιλούσανε, στὸ κοκκινάδι, ποῦ ζάφνου τὰ μάγουλά τους χρωμάτιζε, ὅταν χωρὶς νὰ τὸ περιμένουν ἀνταμωνόντουσαν, στὴ χαρὰ ποῦ μὲ φῶς τὲς ματιές τους περίλουζε, εἶχα νοιώσῃ τὸν κρυφὸ ἀγνό τους πόθο, τὴν πάναγνην ἀγάπη τους.

Καὶ γὼ τὸ ξευτέλισμα, καὶ γὼ τὸ κουρέλλι, εἶχ' ἀγαπήσῃ τὸ ἀγνὸ λουλουδάκι, ἡ καινούρια μου αὐτ' εἶταν Παναγιά, τὴν ἀγάπη μου εἶχα κάμῃ θρησκεία.

Καὶ μοῦ μίλησε γιὰ τὴ δική της τὴν ἀγάπη· πόσο μεγάλη, καὶ μὲ πόση ἀφέλεια καὶ χάρη τραγουδισμένη!— «Ναί, δὲν εἴξερα, τί θὰ πῆ ν' ἀγαπᾷς, καὶ τὴ φοβόμουνα τὴν ἀγάπη, τὴν ἐνόμιζα κακό· μὰ τώρα ποῦ βλέπω πῶς ἡ ἀγάπη καλήτερη μὲ κάνει, τώρα, ποῦ κείνη μ' ἔμαθε ὅλον τὸν κόσμο νὰ πονῶ καὶ κάθε ξένον πόνο νὰ νοιώθω, τώρα δὲν τὴ φοβᾶμαι πιὰ κ' εἶμ' εὐτυχισμένη ν' ἀγαπῶ, ὅπως ἀγαπῶ».

Ἄχ! τὰ λογάκια της ἐκεῖνα πόσα μαχαίρια γιὰ τὴν πληγωμένη μου καρδιά, γιὰ τὴν καινούρια μὰ καὶ θαμένη μου ἀγάπη, πόσα μαχαίρια ἀπὸ κείνην, ποῦ ἡ ἀγάπη τὴν ἔμαθε ὅλον τὸν κόσμο νὰ πονῇ!

Τὰ μάτια της ἔμειναν γιὰ μιὰ στιγμὴ πλανημένα, σκεφτικά· ἕνα συγνεράκι μοῦ φάνη νὰ εἶδα ν' αὐλακώνῃ τὸ ζάστερο μέτωπό της. Μὲ ξανακοίταξε κατάματα—«καὶ πές μου, μοῦπε, μὰ σ' ὁρκίζω στὴν ἀγάπη, ποῦ μ' ὁρκίστηκες πρὶν, μπορῶ νὰ πιστέψω, πῶς πάντα θὰ μ' ἀγαπᾷ ἐκεῖνος, ὅπως τώρα, πῶς τίποτα τὴν καρδιά του δὲ θ' ἀλλάξῃ, μπορῶ νἄχω πίστη στὴν ἀτέλειωτη ἀγάπη; Βρίσκεται στὸν κόσμο μιὰ τέτοια;»

Ὄχι· δὲν ἄφησα νὰ ἰδῇ τὸν πόνο μου καὶ σταμάτησα τὸ δάκρυ, ποῦ στὸ βλέφαρο μοῦ ἀνέβαινε, ὅταν τῆς ἀποκρίθηκα βάνοντας στὰ λόγια μου μέσα ὁλάκαιρη τὴν ψυχή μου, ὁλάκαιρη τὴ σκέψη μου, ὁλάκαιρο τὸν αἰώνιο κι ἀκοίμητο πόνο τῆς καρδιᾶς μου. — «Πίστεψε, πίστεψε, στὸν κόσμο βρίσκεται κ' ἡ ἀτέλειωτη ἀγάπη».

Κέρκυρα, 30. 1. 05.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

Ο ΑΠΟΣΤΑΤΗΣ

Θέλησα κ' ἐγὼ νὰ διῶ αὐτόνα ποὺ ἔτρεμε ὁ κόσμος, λέγοντας τὄνομα του. Ἀποστάτη, αἱρεσιάρχη τονὲ φωνάζανε, κ' αἱρεσιάρχης θἄτανε ἀφοῦ προσπάθαε νὰ χαλάσῃ τὴ Ρωμιωσύνη, χωρὶς νὰ τοῦ μέλῃ. Δὲν τοὔμελε ἃ σκότωνε μέσα στὰ στήθια πολλῶνε ποῦ τὸν ἀκούανε, τὴν ἀγάπη, τὴν ἀγνή, τὴν ἀθῶα ἀγάπη γιὰ τὸ γλυκό μας ἔθνος· δὲν τοὔμελε ἃ μὲ τὰ καταραμένα γραψίματά του, τσαλαπάτας ἅγια καὶ ἱερά, δὲν τοὔμελε, τσαλαπάτας, καὶ πέρνας ἄκαυτος καὶ ἄμελος.

Σὰν ἄγριος σφαγιάς, τὸ αἷμα ἐκείνωνε ποῦ σκότωνε, τοῦ πότιζε τὸ σῶμα, τοῦ πότιζε τὴ ζωή. Καὶ ζοῦσε τὸ θεριό, κι ἀνθοῦσε κ' ἔσφαζε κ' ἔγραφε, διασκορπίζοντας τὸ θανάσιμο φαρμάκι του στὴ δύστυχη καρδιὰ τῆς Ρωμιωσύνης....

Θέλησα νὰ τονὲ διῶ κ'ἐγὼ αὐτόνα ποὺ ὁ κόσμος μισοῦσε κι ἀγριευούντανε, αὐτόνα ποὺ ἀρνήθηκε πατρίδα καὶ γονιοὺς, ἔθιμα κ' ἔθνος... Κ'ἔφυγα ἀπ'τὰ μακριὰ καὶ πέρασα βουνὰ, καὶ πέρασα λαγγάδια κ' ἔφτασα ἐδῶ γιὰ νἀρθω νὰ τονὲ βρῶ, γιὰ νὰ τονὲ διῶ καὶ νὰ τοῦ πῶ ὅ τι κακὸ κι ἃ μοῦ ἔκαμε σπαράζοντας τὸ ἔθνος μου, νὰ τοῦ ξεράσω τὸ μῖσος μου, ποὺ μοῦ ἔτρωγε τὰ σπλάχνα, νὰ τονὲ βρίσω κατάμουτρα, νὰ τονὲ φτύσω, νὰ τὸν κάψω ἀλάκαιρο μὲ τὴν ἴδια φωτιὰ ποὺ ἔκαιγε αὐτός, τώρα τόσα χρόνια, τὴ δόλια μου τὴν πατρίδα. Ἄχ! δὲ βαστοῦσα πιά, βαριὰ εἶτανε ἡ καρδιά μου ἀπὸ θλίψη καὶ λύσσα. Ἔφτανε πιὰ ἡ ὥρα, καὶ φύλαγα καὶ φύλαγα νὰ

πέλαγος μερικὸν καιρὸ πολεμῶντας μὲ τὸν Κῦρο. Κι' ὁ Πολυκράτης, ποὺ μοναρχοῦσε τὴ Σάμο στὸ καιρὸ τοῦ Καμπύση, ἔχοντας δυνατὸ ναφτικὸ ἀπόταξε κι' ἄλλα νησιά, καθὼς καὶ κυρίεψε τὴ Ρήνεια καὶ τὴν ἀνάθηκε τοῦ Ἀπόλλου τοῦ Δηλιώτη. Οἱ Φωκιανοὶ πάλι, ὅτα σπίτωναν τὴ Μασσαλία, ναβμαχῶντας νίκησαν τοὺς Καρχηδονιούς.

14. Ἀφτὰ λοιπὸν εἶταν τὰ πιὸ δυνατὰ ναφτικά. Κι' ἀφτὰ ὅμως φαίνεται, εἶχανε λίγα τρίκροτα, ὄντας ἀκόμα καταρτισμένα μὲ καράβια τῶν πενῆντα κουπιῶν καὶ μ' ἐμπορικά (11), σὰν τῆς ἐποχῆς τῶν Τρωϊκῶν, κι' ἃς στάθηκαν πολλὲς γενιὲς κατόπι. Μόλις λίγο πρὶν ἀπὸ τὰ Τρωϊκὰ κι' ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Δαρείου, ποὺ διαδέχτηκε στὴν Περσία τὸν Καμπύση, οἱ μονάρχοι στὰ Σικελικὰ μέρη ἀπόχτησαν τρίκροτα ἀρκετά, καθὼς κι' οἱ Κερκυραῖοι· ἐπειδὴς ἀφτὰ τελεφταῖα πρὶν τὴν ἐξτρατεία τοῦ Ξέρξη θεμελιώθηκαν τῆς προκοπῆς ναφτικὰ στὴν Ἑλλάδα. Γιατὶ οἱ Αἰγενῆτες κι' οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ μερικοὶ ἴσως ἄλλοι, εἶχανε μικρὰ καὶ τὰ περισσότερά τους τῶν πενῆντα. Ἀργὰ ὕστερα ἔπεισε τοὺς Ἀθηναίους ὁ Θεμιστοκλῆς, ὅταν πολεμούσανε μὲ τοὺς Αἰγενῆτες κι' εἶταν ἀντάμα ἰδέα πὼς θὰ πλακώσει ὁ ξένος, ν' ἀρματώσουν τὰ καράβια „ποὺ κι' εἶχαν ὅτα ναβμάχησαν· κι' ἀφτὰ πάλι δὲν εἶτανε μὲ καταστρώματα πέρα πέρα ἀκόμα.

15. Τέτια λοιπὸν εἶταν τὰ ναφτικὰ τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὰ παλιὰ καὶ τὰ κατόπι· μὰ ὅσοι ὅμως τὰ φρόντισαν κερδίσανε μεγάλη δύναμη καὶ μὲ χρηματικὰ εἰσοδήματα καὶ μὲ τὸ νὰ ὁρίσουν ἄλλους· γιατὶ πλακώνοντας μὲ τὰ καράβια καταλοῦσαν τὰ νησιά, καὶ μάλιστα ὅσοι δὲν τοὺς πόρεβε ὁ τόπος τους. Στεριανὸς ὅμως πόλεμος, ἀπ' ὅπου νὰ πεῖς θὰ πήγαζε καὶ κάπια δύναμη, κανεὶς δὲν ὀργανίστηκε, παρὰ ὅλοι εἶταν, ὅσοι κι' ἂν ἔγιναν, μὲ τοὺς συνορῖτες του τοῦ καθενός, καὶ σ' ὀξώτοπα σεφέρια, πολὺ ἀλάργα ἀπὸ τοὺς δικούς τους τόπους, πρὸς σκλαβωμὸ τῶν ἄλλων δὲν ἔβγαιναν οἱ Ἕλληνες. Γιατὶ δὲν εἶχε ἀποταχτικοὺς προσκολλημένους στὶς ἄλλες πολιτεῖες, οὔτε πάλι ἀφτοὶ δίχως συμμάχους δὲν ἔκαναν ὡς ἴσοι συντροφικὰ σεφέρια, παρὰ συχνότερα διὸ διό τους πολεμούνταν οἱ γειτόνοι μεταξύ τους. Μοναχὰ στὸν πόλεμο, ποὺ ἔγινε κάπου σὲ περασμένα χρόνια, τῶν Χαλκιδιωτῶν καὶ τῶν Ἐρετριανῶν χωρίστηκαν τὸ πιὸ πολὺ κι' οἱ ἄλλοι Ἕλληνες μὲ τὄνα ἢ τ' ἄλλο μέρος.

16. Κι' ἔτυχαν καὶ σ' ἄλλους ἄλλης λογῆς ἀμπόδια νὰ μὴ μεγαλώσουν, καὶ τῶν Ἰώνων ἀφοῦ πρόκοψαν τὰ πράματά τους ὡς σ' ὕψος μεγάλο, τότες ὁ Κῦρος καὶ τὸ Περσικὸ κράτος, ἅμα κατάστρεψε τὸν Κροῖσο καὶ τὰ μέρη τὰ ἐντὸς τοῦ Ἅλη ποταμοῦ, κατέβηκε μὲ στρατὸ πρὸς τὴ θάλασσα(12) καὶ σκλάβωσε τὶς στεριανὲς τὶς πολιτεῖες, ὅπως ἔπειτα κι' ὁ Δαρεῖος τὰ νησιὰ θαλασσοκρατῶντας μὲ τὸ ναφτικὸ τῶν Φοινίκων.

17. Κι' οἱ μονάρχοι, ὅσοι εἶτανε στὶς Ἑλληνικὲς πολιτεῖες, τὰ τοπικά τους μοναχὰ προσέχοντας (13), πῶς δηλαδὴ νὰ μὴν πάθουν καὶ πῶς ἀφτοὶ νὰ θησαβρίσουν, κυβερνοῦσαν τὶς πολιτεῖες δίχως κινδύνους ὅσο μποροῦσαν περισσότερο, μήτε βγῆκε ἀπὸ τὰ χέρια τους καμιὰ δουλιὰ σημαντική, ἐξὸν ἴσως τίποτα μὲ τοὺς γυροχωρῖτες τοὺς δικούς του τοῦ καθενός (14). Ἔτσι ἀπὸ παντοῦ ἡ Ἑλλάδα ἔμενε πολὺν καιρὸ περιορισμένη μήτε συντροφικὰ νὰ μὴν καταφέρνει τίποτα λαμπρὸ καὶ μιὰ μιὰ της πολιτεία νὰ μὴν ἀποκοτᾶ.

(11) Τὸ κείμενο πλοίοις μακροῖς. Ἡ ἀντίθετη ὅμως ἔννοια χρειάζεται. Γράφε μὴ μακροῖς. Πρβ. 4, 118 μὴ μακρῇ νηί, ἄλλῳ δὲ κωπήρει πλοίῳ.

(12) Τὸ πρὸς θάλασσαν πηγαίνει μὲ τὸ ἐπεστράτευσε. Ἂν πήγαινε μὲ τὸ Ἅλυος θὰ εἶχαμε νομίζω πρὸς θαλάσσης.

(13) Προορώμενοι = φρουρούμενοι, φυλαττόμενοι (μέσο).

(14) Τὰ λόγια οἱ γὰρ — δυνάμενοι κατὰ τὸ Wex εἶναι ξένα.